Asztali óra - hőlégballon formájú

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	53.2463.1
Alkotó:	Léchopié, Adam
Készítés ideje:	18. SZÁZAD VÉGE
Készítés helye:	Párizs
Anyag:	aranyozott bronz; fehér márvány; sárgaréz
Méretek:	magasság: 49,5 cm átmérő: 30 x 27,5 cm

„*Tempus fugit*” („Az idő elröpül”) – A mechanikus óraszerkezetek fogaskerekeinek bonyolult, összehangolt mozgását korán párhuzamba hozták a világ, az életkerék forgandóságával. A korai órák szimbolikus alakjaiban, fentihez hasonló feliratiban is tetten érhető ez a párhuzam. Az órák egyre pontosabb időmérő eszközzé válásával szimbolikus jellegük mindinkább háttérbe szorult. Az Iparművészeti Múzeumnak ez a 18. század végéről származó, léggömbös órája már sokkal inkább egy konkrét eseményre utal.

Az 1783. év fontos fordulópont a repülés európai történetében: egy francia papírkészítő testvérpár, Michel Joseph és Étienne Jacques Montgolfier kísérleteinek eredményeként ekkor került sor az első, embert is szállító ballonrepülésre: két utasa majdnem fél órát repült a meleg levegővel töltött, vászon-papírból kialakított „*Montgolfiere*”-rel. A hőlégballonnal párhuzamosan hidrogénnel töltött ballon-kísérletek is folytak. A francia Jacques Alexandre César Charles fizikus hidrogénléggömbje – a „*Charliere*”– ugyanebben az évben két órán át szállt a levegőben, szintén két utassal a gondolájában.

A légi utazás nagy hatással volt a kortársakra. A helyszínen hatalmas tömegek figyelték a repülési kísérleteket, számos ábrázolás, metszet örökítette meg a jeles eseményt. (Az Iparművészeti Múzeum is őriz az órán kívül egy léghajót ábrázoló, festett porcelántányért.) A párizsi Adam Léchopié órás díszes kialakítású, ingajáratú, az ún. ballon-órák típusába tartozó alkotása fehér alabástrom és aranyozott bronz díszítményeinek harmonikus összhangjával a korai klasszicizmus, XVI. Lajos korának reprezentatív emléke.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 97. (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 251.
- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 1.43. (Békési Éva)
- szerző: Verlet Pierre: *Les bronzes dorés français du XVIIIe siecle*. Picard, Paris, 1984. - Nr. 156. kép
- a kiállítást rendezte: Karlovits Károly, Vass Erzsébet: *Az időmérés története*. OMM, IMM, Budapest, 1984. - Nr. 514. és kép

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum